

17.3.3 Vyzývání (konjunktiv vybízecí)

Konjunktiv může být použit sám o sobě v 1. osobě plurálu k vyjádření výzvy (exhortace), kdy mluvčí vyzývá ostatní, aby se k němu/ní přidali v činnosti.

Příklady

Mk 4,35: διελθωμεν εἰς το περαν. – Přejděme na druhou stranu!

Řím 14,19: ἀρα οὖν τα της εἰρήνης διωκωμεν.

– Proto tedy usilujme o věci pokoje.

Žid 10,22: προσερχωμεθα μετα ἀληθινης καρδιας ἐν πληροφορια πιστεως.

– Přistupujme s pravdivým srdcem v plném přesvědčení víry.

17.3.4 Rozvažování (konjunktiv rozvažovací)

Konjunktiv se používá, když mluvčí něco (ro)zvažuje. – „Co mám dělat?“, „Kam mám jít?“

Důležitá gramatika

1. osoba konjunktivu = rozvažování

Příklady

Lk 3,10: τί οὖν ποιησωμεν; – Co tedy máme dělat?

Žid 11,32: και τί ἐτι λεγω; – A co mám ještě říkat?

Řím 6,15: τί οὖν; ἀμαρτησωμεν, ὅτι οὐκ ἐσμεν ὑπο νομον ἀλλα ὑπο χαριν;

– Co tedy? Máme zhřešit, protože nejsme pod zákonem, ale pod milostí?

17.3.5 Zákazy

Už jsme se naučili, že příkaz používá imperativ a že zápor pro ne-indikativní slovesné způsoby je vyjádřen prostřednictvím $\mu\eta$. Tak si můžete představit, že zákazy (negativní příkazy) jsou jasné. Bohužel tomu tak není.

Důležitá gramatika

konjunktiv aoristu nahrazuje imperativ

aoristu v zákazech

nedokonavost	klad	imperativ přítentu
	zápor	$\mu\eta$ + imperativ přítentu

dokonavost	klad	imperativ aoristu
	zápor	$\mu\eta$ + konjunktiv aoristu

Jak už jsme se naučili, rozdíl mezi přítentem a aoristem v imperativech a konjunktivech je rozdíl mezi nedokonavostí a dokonavostí. V imperativech a zákazech toto často znamená rozdíl mezi postoji a chováním (přezens) a konkrétními činnostmi (aorist).

Příklady¹

Lk 11,4: μη εισενεγκης ἡμας εἰς πειρασμον. – Nepřived' nás do pokušení.

Řím 10,6: Μη ειπης ἐν τη καρδια σου· τίς ἀναβησεται εἰς τον οὐρανον;

– Neřekni ve svém srdci: „Kdo vystoupí do nebe?“

Mt 10,5: τουτους τους δωδεκα ἀπεστειλεν ὁ Ἰησους ... λεγων· Εἰς ὁδον ἐθνων μη ἀπελθητε
και εἰς πολιν Σαμαριτων μη εισελθητε.

– Těchto dvanáct Ježíš poslal ... řka: „Na cestu pohanů nechoďte a do města Samařanů nevstupte.“

17.3.6 Emfatické záporné futurum

Standardní způsob tvoření záporných tvrzení ohledně futura je jednoduše indikativ futura s οὐ. Avšak použití dvojitého záporu οὐ μη s konjunktivem aoristu je důraznější.

Důležitá gramatika

οὐ μη + konjunktiv aoristu = emfatické

negativní futurum

Příklady

Mk 13,30: ἀμην λεγω ὑμιν ὅτι οὐ μη παρελθῃ ἡ γενεα αὕτη ...

– Amen, pravím vám, že (zcela určitě) nepomine toto pokolení ...

Jn 6,37: τον ἐρχομενον προς ἐμε οὐ μη ἐκβαλω ἐξω.

– Toho, kdo ke mně přichází, (zcela určitě) nevyhodím ven.

¹ Navíc ještě se někdy setkáme s οὐ + indikativ futura pro vyjádření zákazu. Není to skutečně řecké, ale doslovný překlad hebrejského idiomu pro důrazný zákaz do řečtiny. Např. Mt 5,27: ἠκουσατε ὅτι ἐρρεθη· Οὐ μοιχευσεις – Slyšeli jste, že bylo řečeno: „nezcizoložíš“ (dosl. nebudeš cizoložit).

- Někdy se setkáme s οὐ μὴ + indikativ futura s podobným významem:

Mt 26,35: λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος· ... οὐ μὴ σε ἀπαρνησομαι.

– Petr mu řekl: „... nikdy tě nezapřu.“

17.3.7 Podmínky

Některé podmínky používají konjunktiv (ty po εἰν). Toto se bude probírat v lekci 20.

